

LANDSBYGDSUTVECKLING I HALLAND

Nyhetsbrev – nr 1 2005

Entreprenad – Energi - Trädgård

Entreprenad

Naturvårdsentreprenör – en nygammal affärsidé*

Marker som behöver skötas av någon annan än markägaren blir fler. Behovet ökar också att leja in tjänster till tex. reservat som myndigheter har ett direkt ansvar för. Inger Pehrson Palustre HB (035-38137) menar att den nya jordbrukspolitiken ytterligare förväntas öka behovet att några sköter marker åt andra. Istället för att djurägare arrenderar betesmark, säljer de betestjänster till markägare (där även stängsling, putsning, gallring kan ingå). Redan nu finns Farmartjänstlag som specialiserat sig på denna typ av entreprenad. Då flera företagare går samman blir det lättare att utföra jobb över större områden.

Nationell betesdjursförmedling

- Just nu jobbar vi med att bygga upp en nationell betesdjursförmedling på Internet. Inger Pehrson berättar att hemsidan kommer att ägas av LRF. Tanken är att den ska fungera som "blocket.se", d v s att man själv skriver in sin annons och betalar via ett telefonsamtal. En möjlighet för markägare och djurägare att få kontakt även om man inte bor nära varandra.

Entreprenad i naturvårdstjänst*

"Goda exempel – Framgångsrik skötsel av naturbetesmarker och ängar" ger exempel på naturvårdsentreprenörer i landet. Företagare som säljer naturvårdstjänster (s 48-49) och Herde och entreprenör (s 68-69) är några exempel liksom Betesavtal mellan markägare och djurägare (s.10). Läs eller ladda ner valda delar av katalogen på nätet www-hagmarksmistra.slu.se

Kurs för Naturvårdsentreprenör*

Naturresevat och allmän mark ska skötas och Länsstyrelsen, Skogsvårdsstyrelsen, stiftelser, kommuner m.fl. är i behov av kunniga utförare. Samtidigt ökar kunskapsbehovet hos företagare som vill utveckla tjänster. På seminariet (30/11) deltog 20-talet entreprenörer som ville veta mer om avtalsskrivning, prissättning och skatteregler. Nu planerar vi en 5-dagarskurs med mer praktisk tillämpning. Dan Karlsson (SVS 035-151213) och Helena Lans meddelar att det förmodligen blir två inriktningar; betesdjurshållning och skogliga tjänster.

Tjänar flis på flis*

- mindre uppdrag avröjning, flisning och transport

Far och son driver tillsammans Söndregårdens flis och mellersta Halland är deras uppdragsområde. Varje leverans (lastbil+släp) rymmer ca 100 m³ och de levererar 500 m³/vecka till Falkenbergs värmeverk. Prislappen ligger på 45 kr/m³ men ger uppdragen ej tillräckligt stor volym sätts en timpeng (1000 kr/tim för flisning + transport) istället. - Först när vi överskrider 35 m³ per timme blir det en lönsam affär för oss, menar Johannes som efter några år som skogsmaskinförare återvänt till gården. Nu vill de satsa mer på grävuppdrag. Stellan, Johannes Johansson, Söndregård, Vasslunda, Heberg 0346-51104.

Många ben på Annebergs gård*

Niklas största kund är Banverket och uppdragen handlar om dikning och spårning läggs med järnvägsspåret. Sin traktorgrävare köpte han begagnad för 800.000 kr. - Sista året har det dykt upp ytterligare 2-3 grävare i kommunen. Han har även tankar på en större legotork men behöver först lyssna mer på behovet bland traktens lantbrukare. Som läget är idag jobbar Niklas 3000 timmar per år vilket är ohållbart i längden – När man är ung fungerar det bra men snart ställs jag inför ett vägval. Som många andra i samma situation har han behov av

ekonomiska hjälpmedel att värdera sina olika visioner. Niklas Börjesson, Annebergs gård, Tofta, Varberg 0340-620650

Körkort för grävare och lastmaskin

På träffen "Förarbevis för gräv- och lastmaskiner" deltog ett 40-tal företagare med önskemål om körkortsutbildningar inom bl.a. släp, lastbil, lastmaskin, grävare. Så snart det går kör vi igång vissa av dessa utbildningar, menar arrangör Herdis Pixsjö på Vuxnas Lärande. 0346-716967

Sopor- en affärsidé? *

När korna år 2002 försvann från Västlandaholm (nordvästra Västmanland) letade bröderna Lars-Olov och Per-Anders Söderberg efter något som de kunde utnyttja byggnaderna till och som samtidigt kunde generera pengar. Konceptet som ReAgro erbjuder passade dem och ungdomsladugården används nu som mellanlager för plast, papper, plåt och brännbart. Avfallet säljs sedan vidare till återvinning eller lämnas till deponi/förbränning. Gödselbassängen används till kompostering där det organiska avfallet blir till mylla att sprida på åkrarna.

Kan du erbjuda en kretsloppstjänst?

I 10 år har företaget Ekmaco ReAgro AB arbetat med ett småskaligt kretsloppsanpassad källsortering och återvinning av avfall. Ett 100-tal livsmedelsbutiker, restauranger, hotell och industrier har avtal med ReAgro. Arbetet utförs av olika franchisetagare (lantbrukare) i landet. Konceptet innebär att lantbrukaren får möjlighet att ta hand om ett område på cirka 3 mils radie och där sköta om livsmedelsbutikens sophantering. Vissa av dessa tar emot och sorterar upp till 14 fraktioner. För dig som vill veta mer planerar vi i mars en information i Halland där bl.a. Reagro medverkar. 018-346006. www.reagro.se. Anmäl intresse till Magdalena.

Plastinsamling som extrainkomst

Ekmaco Reagro har fått i uppdrag av lantbruksplasttillverkare att sköta insamling av deras restprodukt. - Som franchiseföretagare har vi såväl enskilda entreprenörer som maskinringar och Farmartjänster, berättar Erik Gustavsson marknadschef på Reagro. Totalt engagerar företaget ett 60-tal lantbrukare i landet som ordnar uppsamlingsplatser och ser till att det är rätt sorterat, tillräckligt rent.

Småföretag i hamm

På AB Hallands trålbinderi i Bua jobbar två personer med att tillverka, reparera och justera trålar åt fiskebåtar på hela västkusten.

Trädfällning och skylift

Våra behov av kompetens rör framförallt hjullastarutbildning, arbete på väg, heta arbeten, anlägga trädgård, ADR, arbete med skylift, truckförarutbildning, trädfällning men även kunskaper i föreningsarbete (protokoll, revision m.m.) och kvalitetskontroll, berättar Mats Gunnarsson på Simlångsdalens FT (035-70700) som redogör behovet bland länets Farmartjänster.

Synlig varje månad

I år gav Farmartjänst/Bemanningservice i Kungsbacka en almenacka till sina kunder med bilder som presenterar de olika uppdrag (VA-dragning, betongarbete, gödselkörning, lekplatsbyggnation, fastighetsskötsel, dumperskörning, stensättning, gräsklippning, trädgårdsskötsel, vägsåtter, städning, brevlådeuppsättning) som de utför. Ett exempel på en (användbar) PR-produkt som syns hela året!

Maskintjänst hela året*

Årstider skapar möjligheter för entreprenad på Linnarps gård utanför Rolfstorp. Under våren ombesörjer Johan Carlsson ogräsharvning och vallinsådd åt andra lantbrukare. På sommaren plastar han rundbalar och vintertid prepareras skidspåren åt Åkulla skidallians då Johan både transporterar, fräser och spårar snö. 0340-37720

Äventyr med kran och hyvel

Missa inte "Syllerstorpet" under avsnittet Upplevelsenäring.

Tjänst till fritidshusägare

Projektet "Frist" vänder sig till fritidshusägare i Vimmerby och Västerviks kommun som vill få hjälp med olika tjänster (uthyrning, gräsklippning m.m.). Farmartjänst utför uppdragen och hittills har ett 100-tal fritidshusägare anmält intresse för tjänster. Läs mer om hur stugägare köper tjänster och hur det fungerar: www.frist.se. Info Elisabeth Storck 0492-52032. Detta bör vara genomförbart även i vårt län!

Kalkyl för maskinhållare

Det är tredje kursen och intresset är större än någonsin, berättar Tomas Riberth HS som tillsammans med Lars-Anders Måttgård från Plönninge genomfört kursen i maskinkalkylering för 17 maskinhållare. - Allt fler lantbrukare sätter fokus på sina maskinkostnader. Detta förstärks av EU:s jordbruksreform där arealsättningen sänks med ca 500 kr. Deltagarna ifrågasätter sina egna kostnader samtidigt som de vill komma åt senaste teknik. Det blir en fråga om strategival; där vissa maskiner ägs av lantbrukaren medan andra körs in.

Är du rätt försäkrad?

Enligt lantbruksvillkoret ingår ansvars- och rättsskyddsförsäkring för verksamhet som sammanhänger med jordbruks- och skogsbruksverksamheten. Dock får detta sammanlagt ge en bruttointäkt av högst 2 basbelopp (39 400 kronor för 2005). För mer omfattande verksamhet kan ett utökat försäkringsskydd tecknas. Info Jan-Olof Ivarsson Länsförsäkringar 0430 – 79404

Energi

Olja från raps och lin

Den nya pressanläggning i Falkenberg drivs av Vegolia AB (ägare Slöinge Lantmän och Svenska Lantmännen). Anläggningen kallpressar KRAV-odlade oljevaxter för att försörja foderfabriker med KRAV-godkänd svensk rapskaka i EKO- foder, berättar Johan Sönnerstedt (0708-531999). Oljan levereras huvudsakligen till Karlshamns AB. När produktionen ökar ska en svensk KRAV-godkänd rapsolja finnas i butik. Johan menar att det finns behov av råvara och odlas den i Halland har vi möjlighet till spårbarhet ända ner till gårdsnivå. Intresserade odlare vänder sig till Lantmännens växtodlingssäljare. – Vi arbetar även vidare med att hitta marknader för t ex KRAV-odlat linfrö.

Brinnande intresse för biobränsle*

För några år sedan samarbetade några unga lantbrukare, de s.k. BioBrothers, med drivmedlet Skafi (blandning paraffin och rapsolja). På mässor visade de upp värdekedjan från odling till bränsle. Rapsoljepressen, HB Mercedes traktorn och bilen (båda med motorer ombyggda för rapsoljedrift) hamnade så småningom på Annebergs gård i Tofta hos Niklas Börjesson som vill hitta metoder att använda oljan utan att först behöva raffinera den. Har du liknande ideer? 0340-620650

Cirklar i bioenergi

Funderar du på att sälja energiråvara och/eller färdig värme? Har du frågor om regler, skatter, kalkyler m.m. som rör energiproduktion kan Lars-Erik Jansson på LRF Konsult Halmstad (035-182923) vara behjälplig. - Vi planerar studiecirklar för bönder som vill lära sig mer om att sälja värme och kurser i "införsäljning".

Att sälja värme

- Vi behöver lokala nätverk för distribution, menar Ulf Olsson (0705-209352)

tidigare involverad i Bioenergi Syd och f.d. energiansvarig på LRF länsförbund. Mindre leverantörer som kan sköta leveranser och asktömning. Men behov finns även för större leverantörer t.ex. lokalföreningar som kan ta hand om skolor, ålderdomshem.

Guru på biogas

Gårdsbaserade biogasanläggningar ger energi både till egna företaget samtidigt som det skapar möjligheter att sälja överskottet, menar Lars-Erik Jansson. För den som är intresserad av biogas rekommenderas en kontakt med Kjell Christensson på Agellus i Skåne. www.agellus.se

Energi i Tidskiften

Nu utökar vi HS Tidskrift med artiklar om bioenergi. Har du önskemål på tema och inriktning så hör av dig till oss (redaktör Magdalena). Håll utkik redan i nästa nr!

Elda med spannmål

www.hush.se/r/radgivning/rapport_spannmalseldning.pdf

Fokus på spannmålseldning

Bioenergi kommer förmodligen att bli en viktig inkomstkälla för lantbruket i Halland. - Vi vill samla kraften på en större satsning, förmodligen med inriktning mot spannmålseldning, berättar Per-Olov Davidsson (035-46501). Hallands Agro diskuterade frågan och tillsatte en styrgrupp med representanter från LRF, LRF Konsult, Lantmännen och Region Halland som fick till uppgift att arbeta fram projektet.

Bioguide

ÄFAB i Lidköping har hög kompetens om bl.a. spannmålseldning. På hemsidan hittar du fakta och kontakter: www.afabinfo.com - Bioguiden

Trädgård

Specialråd för blommor

Roy Runmark arbetar på Länsstyrelsen i Göteborg (031-60232) med rådgivning för växthusodling av utplanterings-, krukväxter och snittblommor i växthus och på friland. Halland ingår i hans distrikt. - Just nu jobbar vi med odlare som planerar nästa säsong för bl.a. penséer och utplanteringsväxter. Roy har kontakt med företagare som vill starta odling men även med dem som breddar verksamheten med trädgårdsturism, kafé m.m. Har du intresse att starta upp en handelsträdgård eller vill delta på vårens kurs, "Odling av snittblommor för självplock/torkning" eller "Bevara gamla trädgårdsmiljöer", så hör av dig. www.o.lst.se

Tre kvar

- Det finns tre krysantemumodlare i Halland - två i Bua och en i Frillesås, berättar Roy.

Vårkurser på Munkagård

För dig med intresse av kortare utbildningar inom trädgård.

- Beskränning & trädvård v. 3-7, 1-2 dgr/vecka, tot. 7 dagar
- Växtkännedom. Start v. 9, därefter varannan vecka 1dag/vecka
- Gärdesgårdar i sten & trä

Höstens kurser handlade om Inomhusplanteringar, Trappor och murar, Hälsoväxter. Samtliga 10 dgr.
Susanne Bjelkefelt 0340-480950 , www.munkagard.com

Självplock och färdiga buketter

- välkommen till en blomsterupplevelse

De odlar snittblommor på friland och säljer hälften av produktionen på Bondens egen Marknad, berättar Kjell och Ebba Elander (021-61090) som driver Igelsta Blomsterodling utanför Västerås. På tre hektar odlar de över 80-90 sorter. Ebba följer noga trenderna från Holland som leder modet i vad kunden kommer att köpa. - Vi försöker att hitta ovanliga blommor och sätter 2-3 nya sorter varje år. Flaskhalsen i företaget är plockningen eftersom den måste ske dagen innan säljtillfället. De ingår i nätverket "Traktens bästa" Västmanland: www.kontakta-oss.nu

"My own vegipetch"...min egen odlingslott

Jag har tidigare skrivit om abonnemang på grönsaker. Nu växer nya nischer fram som kan liknas vid en kolonilott där kunden köper tjänsten av en trädgårdsmästare/bonde som sköter om kundens land ca 20-30 m². Kunden följer antingen tillväxten "live" med jämna mellanrum eller via en webbkamera på nätet. När det är dags att skörda sina grönsaker och blommor gör kunden det kanske på egen hand. Låter det som en avlägsen företeelse? Försäljning av skördeupplevelser finns redan här!

Lär dig att bygga gärdsgård

Vackra funktionella gärdsgårdar av trä är populära igen. Kjell Gustafsson lär ut arbetsätten under två kursdagar: 3 mars 18.30 – 21, Rydöbruk och 22 april 14 – 20 (Plats ej klar). Info Carina Lundqvist 035-132046. Anm. www.n.lst.se eller 035-132000.

Kurs i pilflätning

Intresset ibland småföretagare att sälja trädgårdsprodukter eller själva arrangera kurser ökar. Har du liknande planer så missa inte studiecirkeln som inriktar sig på både färsk- och torkad pil. Eli Nilsson Studieförbundet Vuxenskolan Laholm 0430-12560.

= referat från artiklar i HS Tidskrift. Flera av dessa ligger på hemsidan www.hs.halland.net under landsbygdsutveckling/ idéarkiv.

Även om denna bransch intresserar dig mest så läs även Affärsutveckling och Upplevelsenäring, Livsmedel

Av Magdalena Petersson, Hushållningssällskapet Halland